

Vraag & Antwoord VLOG

Deze V&A geeft antwoord op de meest gestelde vragen m.b.t. VLOG-certificering en is gebaseerd op VLOG-standaard 20.02 en de bijbehorende bijlagen (versiedatum 01-09-2020).

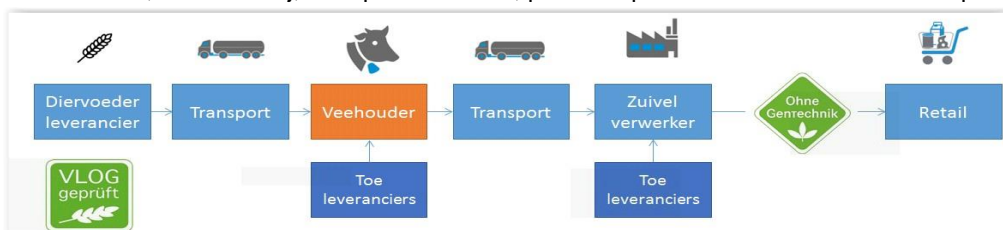
Deze V&A is zeer zorgvuldig opgesteld, er kunnen echter geen rechten aan worden ontleend. Zie voor meer informatie <https://www.qlip.nl/nl/> of <http://ohnegentechnik.org/>

ACHTERGROND

1. Wat is VLOG?

De afkorting VLOG staat voor Verband Lebensmittel Ohne Gentechnik. Deze vereniging is eigenaar van de standaard voor VLOG-certificering en geeft informatie over producten die vrij zijn van genetisch gemodificeerde organismes (GGO).

Voedselproducerende dieren mogen voor VLOG-certificering niet gevoerd worden met voer waarin grondstoffen zijn gebruikt die genetisch gemodificeerd zijn, of voer krijgen afkomstig van genetisch gemodificeerde planten. VLOG is gericht op de gehele keten van voer, de boerderij, transport van melk, productieproces tot aan het winkelschap.

2. Wat houdt genetische modificatie in?

Het genetisch modificeren betekent het door de mens handmatig en gericht veranderen van genen (DNA-structuur) van een dier of plant, met als doel de eigenschappen zo te veranderen dat het bijvoorbeeld beter bestand is tegen ziekten, insecten of gewasbescherming, langer houdbaar is of beter tegen droogte kan voor een grotere oogstbrengst. Het is een moderne vorm van biotechnologie, in tegenstelling tot de klassieke biotechnologie, waarbij DNA indirect wordt aangepast, door bijvoorbeeld te kruisen.

MELKVEEHOUDERS

3. Wat betekent dit voor de melkveehouder?

Melkveehouders mogen voor hun melkvee alleen voer en grondstoffen gebruiken die voldoen aan de VLOG-criteria. Daarbij gaat het er om dat er geen veevoer wordt gebruikt dat is gemaakt van genetisch gemodificeerde organismen. Voordat de melk gebruikt mag worden in producten met het VLOG-label moeten de dieren drie maanden gevoerd zijn volgens de VLOG-criteria.

4. Voor welke dieren geldt het omschakelen met het voer en wanneer?

Voor VLOG geldt een transitieperiode voor melkvee van drie maanden. Dit betekent dat u drie maanden voordat u VLOG melk gaat leveren moet beginnen met het voeren van VLOG- geschikt voer in ieder geval aan uw melkgevend vee, droogstaande dieren en jongvee wat binnen 3 maanden afkalft/aflamt. Probeer hiermee met uw voerbestellingen rekening te houden, zodat u op het moment van overgang ook kunt omschakelen. Daarnaast dient ook bij aankoop van melkgevende dieren en bij jongvee die binnen 3 maanden aan de melk komen rekeningen te houden met 3 maanden omschakeltermijn.

5. Wat zijn risicovoeders?

Mengvoeders, grondstoffen en aanvullende voeders, waarin plantaardige producten zoals soja, koolzaad, mais, suikerbieten en katoen en de bijproducten van deze grondstoffen zijn verwerkt. Tenzij:

- deze producten hun oorsprong hebben in landen waar de teelt van genetisch gemodificeerde gewassen *verboden* is, dan worden deze niet gezien als risicovoeders, het is dan wel van belang om de herkomst van het product te weten. Zie bijlage 1 voor meer informatie.
- het voer VLOG geprüft of gelijkwaardig (bv. GMP+ MI 105 GMO controlled of biologisch) is gecertificeerd

6. Wat betekenen risicovoeders voor mijn bedrijf?

Van de risicovoeders die niet VLOG-geprüft zijn geleverd die aan het melkvee worden gevoerd, dient te worden aangetoond dat deze geschikt zijn voor VLOG-productie. middels een verklaring van de leverancier (jaarlijks updaten). Ook dient er van dit voer bij elke levering een monster te worden genomen en bewaard.

7. Zijn er nog andere risico's?

Ja, als er Genetisch Gemodificeerde (GG)-voeders voor andere dieren op uw bedrijf aanwezig zijn die niet aantoonbaar vrij zijn van GGO's is er kans op versleping / vermenging / verwisseling. In deze voeders kunnen GGO's zitten die onbedoeld in het voer van uw melkvee terecht kunnen komen. Als er GG-voeders op uw bedrijf aanwezig zijn, zult u maatregelen moeten treffen om te voorkomen dat het melkvee hiermee in aanraking kan komen. Een ander risico is loonvoeren, dit kan een bron zijn voor versleping en vermenging met GG-voeders.

8. Moet ik van al mijn voeders een GGO-vrij/VLOG verklaring hebben?

Nee. Dit geldt alleen voor risicovoeders (zie 5) voor melkgevende dieren. Voor voeders die aan dieren gevoerd worden die nog niet binnen 3 maanden betrokken zijn bij de VLOG melkproductie, wordt alleen beoordeeld of er GGO-materialen/grondstoffen in zitten in verband met risico op vermenging, verwisseling of versleping. Hiervoor wordt gekeken naar de ingrediëntenlijst en afwezigheid van vermelding volgens EU wetgeving/verklaring/anders).

9. Van welke voeders moet ik monsters nemen/bewaren en hoe lang?

U dient monsters te nemen en te bewaren van ieder levering van mengvoeders en producten voor het melkvee, zoals genoemd bij risicovoeders, *indien deze producten niet als VLOG-gepruïft (getest) zijn geleverd*. Van de laatste drie leveringen dienen monsters aanwezig te zijn en minimaal de monsters van de laatste twee maanden.

10. Wat betekent risicoklasse bij VLOG?

De risicoklasse geeft aan of en in welke mate op uw bedrijf kans is op besmetting met GG materiaal.

Risico 0: Geen tot laag risico

- Geen of niet uitwisselbare* GG-voeders aanwezig op bedrijf
- Indien er labelplichtig** voer aanwezig is, zijn voeding/voerinstallatie/machines/ gereedschap dat gebruikt voor labelplichtige voeders, gescheiden van VLOG-productie
- Risico voeders en voerleverancier voor VLOG-productie zijn VLOG-gepruïft
- Bij extern of gezamenlijk gebruik van voermachines zijn worden deze alleen gebruikt voor GGO-vrije producten.

Risico 1: Enige kans op besmetting

- Uitwisselbaar* GG-voer aanwezig, voeding/voerinstallatie/machines/gereedschap die worden gebruikt voor deze GG-voeders zijn compleet gescheiden van middelen/ materialen die worden gebruikt bij de dieren vallen onder de 'VLOG-productie';
- Risico voeders en voerleverancier voor VLOG-productie zijn VLOG-gepruïft
- Bij extern of gezamenlijk gebruik van voermachines zijn worden deze alleen gebruikt voor GGO-vrije producten.

Risico 2: Hoge kans op besmetting

- Uitwisselbaar GG-voer aanwezig, voeding/voerinstallatie/machines/gereedschap die worden gebruikt voor deze GG-voeders zijn niet compleet gescheiden van middelen/ materialen die worden gebruikt bij de dieren die vallen onder de 'VLOG-productie';
- Risicovoeders zijn niet VLOG-gepruïft geleverd.
- Bij extern of gezamenlijk gebruik van voermachines waarin GG-voer en voer voor VLOG- productie wordt verwerkt.

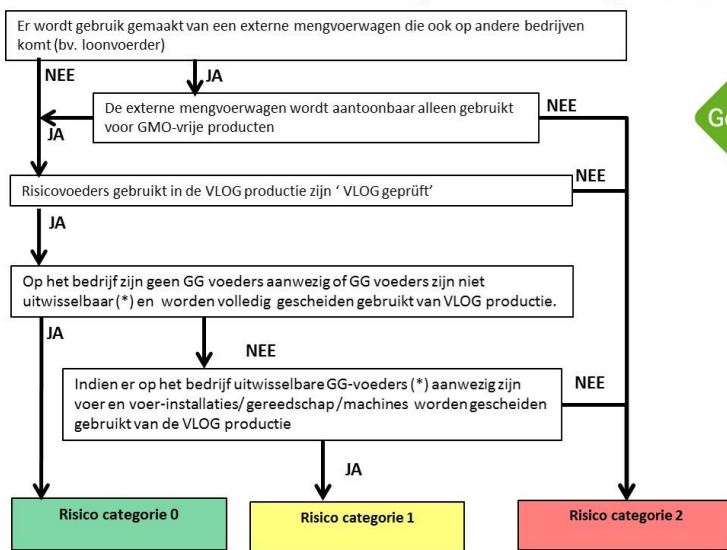
* Definitie uitwisselbaar genetisch gemodificeerde(GG)-voeders: GG- voeders zijn uitwisselbaar wanneer hun gebruik ook mogelijk zou zijn ten behoeve van "Ohne Gentechnik" melkproductie; bijv. GG-sojaschroot ten behoeve van de varkenshouderij in combinatie met een "Ohne Gentechnik" melkproductie waar koeien ook sojaschroot krijgen. Voeders zijn

niet uitwisselbaar wanneer ze duidelijk gekoppeld zijn aan een productielijn Bijv. GG-melkpoeder voor kalveropfok en "Ohne Gentechnik" melkproductie.

**Een voeder wordt als labelplichtig aangeduid als het diervoeder met genetisch gemodificeerde organismen wordt geproduceerd of genetisch gemodificeerde organismen bevat. Zie verordening (EG) nr. 1829/2003 en (EG) 1830/2003.

11. Hoe weet ik in welke risico-categorie mijn bedrijf valt?

Beslisboom: VLOG risico-indeling voor melkveebedrijven (Versie januari 2021)

Risico categorie	0	1	2
Audit frequentie bij groepcertificering	Elke 3 jaar	Elke 2 jaar	Elk jaar

* Definitie uitwisselbare genetisch gemodificeerde(GG)-voeders: GG-voeders zijn uitwisselbaar wanneer hun gebruik ook mogelijk zou zijn ten behoeve van "Ohne Gentechnik" melkproductie; bijv. GG-sojameel ten behoeve van de varkenshouderij in combinatie met een "Ohne Gentechnik" melkproductie waar koeien ook sojameel krijgen. Voeders zijn niet uitwisselbaar wanneer ze duidelijk gekoppeld zijn aan een productielijn Bijv. GG-melkpoeder voor kalver opfok en "Ohne Gentechnik" melkproductie.

12. Wat is uitwisselbaar voer?

GG-voeders zijn uitwisselbaar wanneer het GG-voeder hetzelfde is of erg lijkt op een aanwezig GG-Vrij voer voor de melkgevendende dieren. Bijv. GG-sojaschroot ten behoeve van de varkenshouderij in combinatie met een "Ohne Gentechnik" melkproductie waar koeien ook sojaschroot krijgen.

Voeders zijn niet uitwisselbaar wanneer ze duidelijk gekoppeld zijn aan een productielijn Bijv. GG-melkpoeder voor kalver opfok en "Ohne Gentechnik" melkproductie. Of wanneer er niet hetzelfde voeder of een vergelijkbaar voeder wordt gevoerd aan het melkgevend vee.

Hieronder een aantal voorbeelden:

Niet uitwisselbaar:

- Melkpoeder
- Legmeel
- Brok met duidelijk grote verschil, bijvoorbeeld voor konijnen/kippen
- Enz.

Wel uitwisselbaar (indien hetzelfde of vergelijkbaar voer aanwezig voor melkgevend vee)

- Brok voor landbouw(huis)dieren
- Muesli
- Sojaschroot
- Koolzaadstro
- Enz.

13. Mijn melkvee en jongvee staan onder één dak. In welke risicoklasse val ik?

Als het jongvee in dezelfde stal/ruimte staat en ook VLOG-gecertificeerde brok krijgt, dan valt het bedrijf waarschijnlijk in risicoklasse 0. Als het jongvee GG-brok krijgt, valt het bedrijf waarschijnlijk in risicoklasse 2. Let op: elke situatie zal apart beoordeeld worden door de auditor/beoordelaar.

14. Mijn droge koeien, die geen krachtvoer krijgen en bijv. paarden staan onder één dak. In welke risicoklasse val ik dan?

Als de dieren in dezelfde stal/ruimte zijn gehuisvest die GG-voeders krijgen, is er kans op verwisseling, valt het bedrijf waarschijnlijk in klasse 2. Let op: elke situatie zal apart beoordeeld worden door de auditor/beoordelaar.

15. Wanneer het jongvee op een melkveebedrijf gescheiden gehuisvest is van de melkvee (andere stal) en het jongvee krijgt GG-voer: valt dit in risicoklasse 0?

Deze situatie kan het bedrijf in risicoklasse 0 vallen indien het geen uitwisselbaar voer betreft (bijvoorbeeld melkpoeder) en de huisvesting, maar ook opslag van het voer en voer- installaties/-machines en/of –gereedschap volledig gescheiden is. In dit geval dient er op het bedrijf een GGO-zone en een GGO-vrije zone aangewezen te zijn. Let op: elke situatie zal apart beoordeeld worden door de auditor/beoordelaar.

16. Ik koop drachtige jongvee aan? Hoe zit dat met de transitieperiode van drie maanden? Indien jongvee van een VLOG-waardig bedrijf komt dient de datum vanaf wanneer dieren VLOG zijn gevoerd en bewijs van certificatie van verkoper aantoonbaar te zijn. Als dieren van een 'niet VLOG-waardig' bedrijf komen dient de verklaring dat de dieren GGO-vrij zijn gevoerd (volgens bijlage 2 van de standaard) aantoonbaar te zijn. Vraag deze verklaring op bij de verkoper en bewaar deze in uw administratie.

17. Ik voer ook reststromen uit de levensmiddelenindustrie, zoals bierbostel en aardappelpersvezel (niet-risicoproduct), mag dat?

Ja in Nederland en grote delen van Europa is de teelt van genetisch gemodificeerde gewassen niet toegestaan. Veelal zullen deze producten dus gebruikt mogen worden. Uw leverancier dient de herkomst van het product te kunnen aantonen (om te bepalen of het wel of geen risicoproduct is) of een verklaring af te geven dat het product geschikt is voor gebruik voor de productie van VLOG-levensmiddelen. Vraag bij uw leverancier altijd naar de herkomst.

18. Welke reststromen kunnen wel een risico zijn?

Dit zijn producten van mais van buiten Europa, bijv. uit (Zuid)Amerika. Denk aan mais-DDGS. Bietmelasse is meestal van Europese suikerbieten. Suikerbieten van buiten Europa kunnen wel genetisch gemodificeerd zijn. Binnen de EU worden geen GG-suikerbieten geteeld. Vraag bij uw leverancier altijd naar de herkomst van het voer en/of de GGO-status.

19. Ik teel zelf mais/tarwe/gerst, mag ik dit voeren, of ik koop mais/tarwe/gerst aan bij een collega of akkerbouwer, mag ik dit voeren?

Ja, producten verbouwd in Nederland vormen geen risico en mogen gevoerd worden.

20. Welke eisen stelt VLOG aan mij, wat moet ik vooraf allemaal doen?

a. Invullen en actueel houden van de bedrijfsbeschrijving

In Z-net kunt u digitaal uw VLOG bedrijfsbeschrijving invullen en onderhouden. In dit digitale dossier kunnen o.a. onderstaande gegevens worden vastgelegd:

- de organisatiestructuur van uw melkveebedrijf
- overzicht van medewerkers op uw bedrijf
- overzicht van alle aanwezige dieren
- overzicht van aanwezige voedermiddelen en rantsoenen
- Aanwezige risico's op uw bedrijf en documentatie hoe u hier mee om gaat
- VLOG training en instructie

De bedrijfsbeschrijving wordt bij de eerste beoordeling volledig nagelopen en compleet gemaakt door ofwel de medewerker van uw zuivelonderneming ofwel door de beoordelaar van Qlip.

b. Plattegrond van het bedrijf maken met daarin de GGO-vrije zone en huisvesting van eventuele andere dieren

Dit mag een eigen tekening zijn of bijvoorbeeld een printscreen van Google-maps waarop u de GGO-vrije zone, voeropslagen en huisvesting intekent met een legenda. De plattegrond moet beschikbaar zijn bij een beoordeling.

c. Training volgen (jaarlijks)

Per kalenderjaar dienen alle verantwoordelijk medewerkers die betrokken zijn bij de VLOG-productie, aantoonbaar getraind te worden. Per training dient minimaal vastgelegd te worden welke documenten zijn gebruikt, wie hebben deelgenomen en de datum en plaats van de training,

De training kan plaatsvinden in de vorm van de VLOG E-learning die door Qlip wordt aangeboden en jaarlijks wordt bijgewerkt. Indien u gebruik maakt van de VLOG E-learning wordt de datum dat u de training heeft afgerond automatisch opgenomen in het bedrijfsprofiel in Z-net.

Het is ook mogelijk dat uw zuivelonderneming zelf deze training verzorgt. In dat geval dient u bij de audit zelf aan te kunnen tonen dat u de training heeft gevolgd.

d. Verplichting voerleveringen

Als het voer geëtiketteerd is als VLOG-geprüft, dan zijn er geen eisen aan bestellingen. Het advies is wel om dit schriftelijk te doen i.v.m. bewijslast bij foutieve leveringen. Als er GGO-vrij voer besteld wordt, zonder VLOG-certificering dan gelden de volgende regels:

- a. Schriftelijke bestelopdracht door veehouder ter voorkoming van misverstanden (mag ook WhatsApp zijn).
- b. Expliciet aangeven dat het voer 'GGO-vrij' moet zijn of geschikt is voor productie van 'Ohne Gentechnik'.
- c. Op de nota of voer bon is vermeld dat het voer geschikt is voor 'Ohne Gentechnik'.
- d. Bovenstaande mag ook contractueel geregeld zijn.

e. Overschakelingstermijn in acht nemen bij aanvoer nieuwe melkgevende dieren en drachtige dieren

Dieren dienen tenminste 3 maanden conform VLOG te zijn gevoerd voordat ze VLOG melk mogen leveren. Bij aankoop van jongvee of melkvee in 1^e lactatie volstaat een verklaring dat de dieren GGO-vrij zijn gevoerd. Dit kan met bijlage 2 uit de VLOG- standaard of een vergelijkbare verklaring of een overeenkomst met een vaste leverancier, deze overeenkomst bevat tenminste:

- Procedure om van individuele dieren de voederperiode met GGO-vrij voer te kunnen vaststellen. U moet kunnen aantonen vanaf wanneer een individueel dier conform VLOG gevoerd is.
- Het volgende dient in de overeenkomst te worden opgenomen: "De vorige eigenaar autoriseert Verband Lebensmittel ohne Gentechnik (VLOG) om de nauwkeurigheid van de informatie voor "ohne Gentechnik-conforme voeding te checken, dit kan middels controle op het bedrijf. Deze vinden steekproefsgewijs of bij reden tot verdenking plaats en hierbij kunnen monsters genomen worden voor test doeleinden. Deze inspecties kunnen namens VLOG door derden worden uitgevoerd.

Indien u melkgevend vee vanaf de 2^e lactatie aanvoert op uw bedrijf, dient het bedrijf van de leverancier van de dieren VLOG-gecertificeerd te zijn, of deel uit te maken van een groeps certificering VLOG.

Indien dit niet het geval is moeten de aangevoerde dieren alsnog de transitieperiode van 3 maanden te doorlopen op uw bedrijf. Gedurende de transitieperiode mag u van deze dieren de melk niet leveren als VLOG-melk. Neem voor uw eigen dieren de werkwijze rondom het overschakelen van bijvoorbeeld drachtige dieren voor de 1ste lactatie op in uw bedrijfsbeschrijving bij onderdeel 2.

f. Audit Qlip

U wordt de eerste keer geaudit tijdens de omschakelingsperiode. De frequentie van de vervolgaudits zijn afhankelijk van uw risicoklasse:

Risicoklasse 0: 1x per drie jaar audit

Risicoklasse 1: 1x per twee jaar audit

Risicoklasse 2: analyse en jaarlijks audit

21. Hoe veel tijd neemt een VLOG-beoordeling in beslag?

De initiële (1e) beoordeling neemt twee uur in beslag. De reguliere vervolg beoordelingen zijn één uur.

22. Welke documenten moet ik klaar leggen voor de VLOG audit?

Voor een vlotte beoordeling dienen de volgende documenten klaar te liggen:

- Afleverbonnen en facturen van uw voer.
- Rantsoenberekening (minimaal van melkvee, droge en drachtige dieren).
- Plattegrond van het bedrijf inclusief legenda, met mogelijke GGO-zones en voeropslag.
- Lijst van medewerkers op het bedrijf en bijbehorende taken.

- GGO-vrij verklaringen van leveranciers van risicovoeders die niet VLOG geprüft zijn.
- Bewijs van jaarlijkse training, bv. middels certificaat E-learning.
- Bij loonvoeding; verklaring van betreffende loonbedrijf, zie punt 30.
- Bij aanvoer van dieren die binnen 3 maanden VLOG melk leveren: bewijs van voeding volgens VLOG.
- Bij aanvoer van dieren vanaf de 2e lactatie: een kopie van een actueel VLOG- certificaat van het bedrijf waarvan de dieren zijn aangevoerd of een door een certificerende instelling opgestelde verklaring dat het bedrijf waarvan de dieren worden aangevoerd deel uit maakt van een groepscertificering VLOG.
- Indien van toepassing monsters van uw risicovoeders

23. Wat gebeurt er als ik niet voldoe bij de beoordeling?

Indien er bij de initiële beoordeling afwijkingen worden vastgesteld ontvangt u na afronding van de beoordeling nadere informatie over welke tekortkomingen opgelost moeten worden. Pas nadat de tekortkomingen zijn opgelost en de transitieperiode is afgerond mag uw melk als VLOG-waardig worden opgehaald.

Indien er bij de vervolg beoordeling tekortkomingen worden vastgesteld, is het afhankelijk van de ernst en het type van de afwijking(en), of een hersteltermijn van toepassing is of dat u (tijdelijk) uit de groepscertificering valt.

De vorm van het herstel is afhankelijk van de soort afwijking:

- Administratief herstel, en/of;
- Een fysieke herbeoordeling en/of;
- Verschuiven of opnieuw starten van de transitieperiode en een herintreders beoordeling

24. Wat gebeurt er als ik wel voer met GGO's aan mijn dieren voer tijdens of na de omschakeling?

Hierbij zijn 2 scenario's mogelijk:

1. Er is correct besteld bij de voerleverancier, maar door versleping of foutieve levering zijn GGO's op het bedrijf aanwezig en gevoerd aan het melkvee.

Het voer zal in dit geval geëtiketteerd zijn als VLOG-gecertificeerd/GGO-vrij. Zodra de fout wordt ontdekt moeten de zuivelfabriek, Qlip en VLOG geïnformeerd worden, hiervoor dient de 'VLOG Incident sheet' gebruikt te worden, bijlage 33 van de VLOG- standaard. Het resterende voer wordt weggehaald en vervangen door correct voer. Afhankelijk van onder andere de hoeveelheid GGO's in het voer en hoelang het gevoerd is, wordt besloten wat er gedaan moet worden. Het is mogelijk dat er weer drie maanden overgangstermijn wordt opgelegd. Elke situatie zal apart beoordeeld moeten worden.

2. Verkeerd voer besteld/gevoerd/bewuste fout.

Zodra de fout wordt ontdekt, moeten de zuivelfabriek, Qlip en VLOG geïnformeerd worden, hiervoor dient de 'VLOG Incident sheet' gebruikt te worden, bijlage 33 van de

VLOG-standaard. In dit geval zal er een nieuwe overgangstermijn van drie maanden in gaan. Afhankelijk van de ernst van de overtreding kunnen er ook andere gevolgen zijn, dit is ter beoordeling van Qlip en de zuivelfabriek.

25. Hoe zit het met ketenverantwoordelijkheid?

Uw voerleverancier verantwoordelijk voor het leveren van het juiste voer op uw bedrijf (conform bestelling). Uw voerleverancier beschikt over een procedure indien er wordt geconstateerd dat er ergens in het productieproces iets fout gegaan is. Indien u hier vragen over heeft neem dan contact op met uw voerleverancier. Kijk ook of uw eigen aansprakelijkheidsverzekering op orde is. Bij fouten met VLOG voer is er overigens geen sprake van een voedselveiligheidsrisico, maar betreft het een verlies van de meerwaarde van het product.

26. Bedrijfsbeschrijving: Wat moet ik invullen en actueel houden?

Bij wijzigingen in uw bedrijfsvoering dient u de gegevens in de bedrijfsbeschrijving actueel te houden. De bedrijfsbeschrijving dient tenminste jaarlijks gecheckt te worden en waar nodig bijgewerkt. Om aan te geven dat de jaarlijkse check is gedaan kunt u in de overzichtspagina van het bedrijfsprofiel op de knop 'check uitgevoerd' klikken. Bij de VLOG-beoordeling wordt gecontroleerd of de actuele situatie overeenkomt met de gegevens in de bedrijfsbeschrijving

27. Ik heb ook een melktap of huisverkoop van eigen zuivelproducten, mag ik hiervoor ook het VLOG-logo gebruiken?

Voor het gebruik van het VLOG-logo verwijzen wij u naar VLOG-vereniging zelf.

28. Ik ben biologisch, moet ik ook VLOG gecontroleerd worden?

Nee. De biologische certificering voor rauwe melk wordt door VLOG erkend als gelijkwaardig. De biologische bedrijven dienen door de zuivelonderneming wel te zijn opgenomen als deelnemer (groepslid) voor VLOG en meedraaien m.b.t. calamiteiten-plan, herstelmaatregelen, etc. Daarnaast moet de zuivelonderneming aantoonbaar kunnen maken dat de melkveehouder biologisch gecertificeerd is.

29. De training/E-learning is niet in afgelopen kalender jaar gedaan, kan deze nog ingehaald worden?

Het is niet mogelijk om de training in te halen. Zorg dat z.s.m. de training van het huidige jaar wordt gevolgd zodat uw kennis weer up-to-date is. Bij een vervolfbeoordeling kan dit leiden tot een tekortkoming.

30. Wat zijn de belangrijkste wijzigingen in versie 20.02 van de VLOG standaard voor de veehouder?

- Certificatie verplichting voor de verkoper van droge dieren en/of melkvee (vanaf 2de lactatie) of tijdelijk huisvesten van deze dieren. Indien er niet nog een omschakeltermijn van 3 maanden volgt en met een bedrijfsgroter vanaf 20 dierplaatsen voor melkvee opfok of

houden van droogstaand melkvee. Bij bedrijfsgrote < 20 dierplaatsen dient bedrijf wel gemeld te worden bij VLOG.

- Wijziging in eisen bij aankoop van dieren:
  - Aankoop van dieren van niet VLOG-waardige bedrijven kan indien:
    - Transitie periode op bedrijf van de aankoper plaats vindt
    - Er geen certificatie verplichting is: Verkoop van jongvee en melkvee in hun eerste lactatie met verklaring 'geen GG- voeding' volgens bijlage 2

LOONVOEREN

31. Ik ben loonvoerder of mijn buurman voert bij mij. Waar moet aan worden voldaan?

Bij voeding door een loonvoerder valt dit onder gezamenlijk gebruik van machines door een externe dienstverlener, dit dient dan opgenomen te zijn in het risicomanagement (in de bedrijfsbeschrijving onderdeel 5 en 6). Omdat deze werkwijze ook de loonvoerder zal betreffen, dient er een verklaring/overeenkomst te zijn waarin de werkwijze wordt bevestigd voor beide partijen. Om de risico's inzichtelijk te hebben dient uit de verklaring/overeenkomst te blijken:

- Dat de voermengwagen uitsluitend voor GGO-vrije producten wordt gebruikt, of;
- Dat er (mogelijk) naast GGO-vrije producten ook GG-producten in de voermengwagen komen en op welke wijze dan vermenging wordt voorkomen.

Als een voermengwagen wordt gebruikt voor GG-voer en GGO-vrij voer (ook bij eigen gebruik) geeft dit een hogere risicoclassificatie en valt het bedrijf in risicoklasse 2. Er zijn gepaste maatregelen nodig ter voorkoming van besmetting/vermenging met GGO. Dit is tenminste:

- Natte reiniging of;
- Tenminste 1 volledige systeem doorspoeling. Het voer van de doorspoeling dient buiten de VLOG-productie te worden gebruikt.

De werkwijze dient ook opgenomen te zijn in de VLOG-bedrijfsbeschrijving als onderdeel van het risicomanagement.

32. Bij hoeveel spoelcharges is mijn voermengwagen schoon genoeg voor VLOG? En hoe moet ik dit aantoonbaar maken?

Dit is op voorhand niet te zeggen en afhankelijk van diverse factoren, zoals voersoort, hoeveelheid en route/voerschema. U zult zelf een risico-inschatting moeten maken m.b.t. de risico- en verslepingkans.

VOEDERMIDDELEN/LEVERANCIERS

Voor vragen over beschikbaarheid van grondstoffen, rantsoenen etc. kunt u het beste contact opnemen met uw diervoederleverancier.

33. Kan ik nog wel kuittoevoegingsmiddelen en mineralen gebruiken?

Ja, deze producten zijn bijna altijd GGO-vrij. Vraag dit voor de zekerheid na bij de leverancier. Als er GGO's in een product aanwezig zijn, dan zal dit altijd zichtbaar zijn op het etiket. Het is nl. wettelijk verplicht om te vermelden.

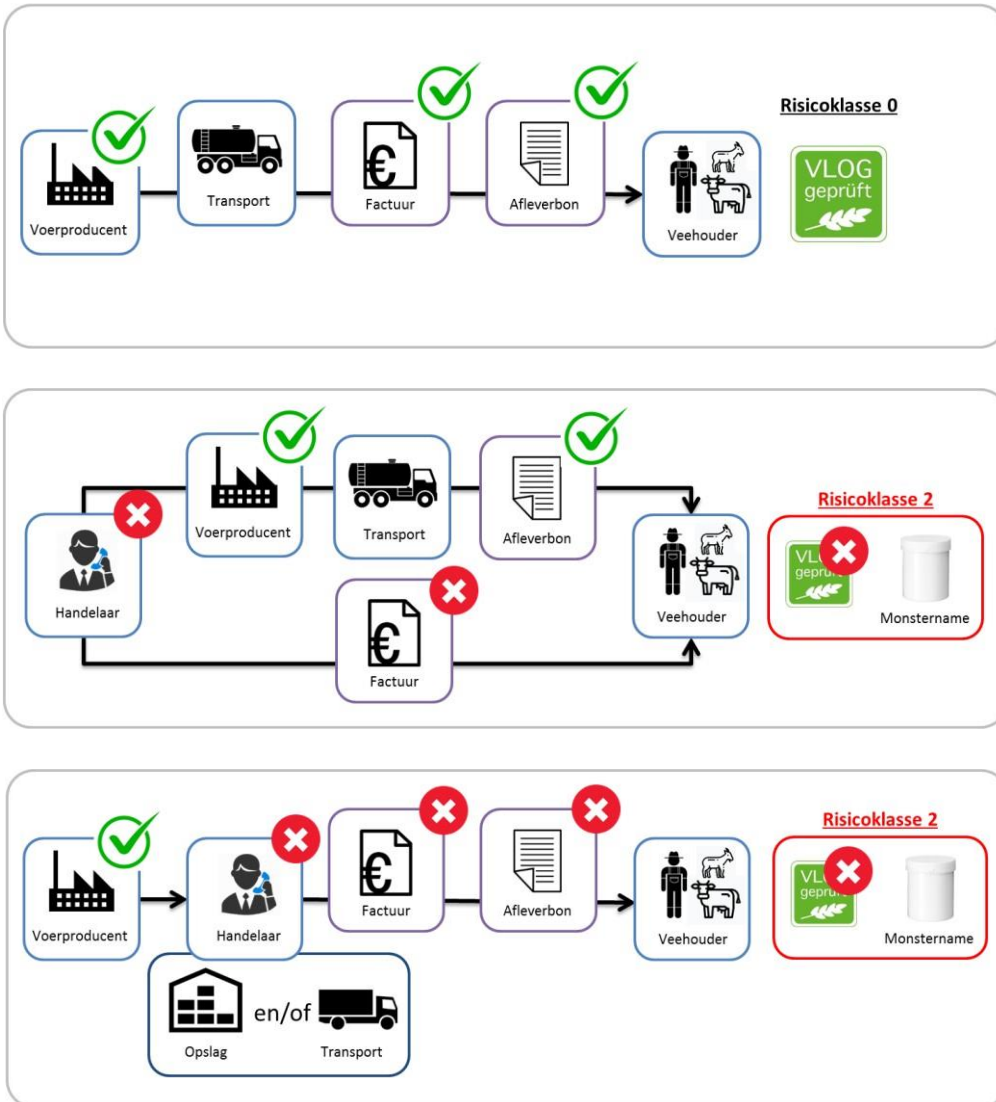
34. Welke voerleveranciers zijn gecertificeerd voor VLOG?

Op de site van VLOG staat een lijst van VLOG gecertificeerde voerleveranciers: https://www.ohnegentechnik.org/fileadmin/ohne-gentechnik/dokumente/VLOG-zertifizierte_Futtermittelhaendler_Name.pdf. De lijst op de site van VLOG ongeveer eens per maand bijgewerkt en is wellicht daarom niet helemaal volledig. Informeer hier naar bij uw eigen voerleverancier.

Ook voerleveranciers die gecertificeerd zijn voor GMP+ MI105 GMO controlled worden gezien als VLOG gecertificeerd. Deze vindt u op <https://portal.gmpplus.org/nl-NL/cdb/certified-companies/>.

35. Waar wordt op beoordeeld om te bepalen of een voeder geschikt is voor VLOG-productie? Aan de hand van de factuur en afleverbon van een voeder wordt gekeken of een voeder VLOG-geprüft is geleverd. Alle schakels in de keten van productie van het voer, transport en handel dienen onder VLOG certificering te vallen, zie afbeelding 1 hieronder. Verder kan gekeken worden naar de ingrediënten en herkomst van het voeder om te bepalen of het een risicoproduct is. Indien het geen risicoproduct is volstaat de afwezigheid van een vermelding van GGO op het label van het product volgens EU-wetgeving (GMO (Regulation (EC) No 1829/2003, Regulation (EC) No 1830/2003, Directive 2001/18/EC)). Bij risicoproducten dient er een verklaring te zijn dat het voeder geschikt is voor gebruik in de VLOG productie.

Afbeelding 1, voer keten en VLOG certificatie status

GROEPSCERTIFICERING (Agricultural Group Organisation)

Voor de Agricultural Group Organisation is een specifieke checklist beschikbaar van VLOG. Deze checklist wordt door de auditor gebruikt voor de beoordeling van de groepsorganisator (in de meeste gevallen uw zuivelfabriek).

36. Wat houdt groeps-certificering in?

Groeps-certificering houdt in dat de zuivelonderneming verantwoordelijk is voor de onderliggende groepsleden/melkveehouders. De zuivelonderneming ontvangt het certificaat (niet alle onderliggende veehouders).

Bij groeps-certificering is de zuivelonderneming o.a. verantwoordelijk voor:

- correcte registratie van alle groepsleden, inclusief vermelding van de risico-indeling;
- opstellen van een intern controlesysteem (bijv. interne auditsystematiek);
- opstellen van een monsternameplan en implementatie daarvan;
- evaluatie van de testresultaten van monstername en opvolgacties;
- opstellen van een procedure voor omgaan met afwijkingen;
- het tijdig laten uitvoeren van vervolgccontroles bij groepsleden;
- opstellen van een crisis management plan en communicatie naar afnemers.

37. In hoeverre is de groepsorganisator verantwoordelijk voor monstername en analyse van de diervoeders bij de groepsleden?

De groepsorganisator (zuivelonderneming) is verantwoordelijk voor het opstellen van een bemonsterings- en testplan voor risicovolle diervoeders die bij de deelnemende melkveehouders gevoerd worden. De eisen voor het testplan staan vermeld in hoofdstuk F3.4 en Guideline for VLOG Laboratories and GMO-Testing.

De veehouder bewaart, indien van toepassing (zie vraag 9), zelf de monsters op zijn bedrijf. Het is de verantwoordelijkheid van de groepsorganisator om de analyse van monsters te regelen. Hoe vaak er een analyse moet worden gedaan van de voermonsters is afhankelijk van de risicoklasse indeling van de veehouder. Bij risikoklasse 2 dient er ten minste één analyseresultaat per jaar aanwezig te zijn, bij risikoklasse 1 dient er ten minste één analyseresultaat per 2 jaar aanwezig te zijn. De resultaten van de analyse worden door de groepsorganisator ontvangen en verwerkt. Bij positieve analyse resultaten wordt er door de groepsorganisator volgens bijlage 5 en hoofdstuk F3.6 van de VLOG-standaard actie ondernomen.

38. Wat biedt Qlip aan op het gebied van monstername en analyse voor VLOG?

Qlip kan de monstername en -analyse verzorgen van de risicovoeders die op het melkveebedrijf als niet als 'VLOG Geprüft' zijn geleverd. Groepsorganisatoren die hier interesse in hebben kunnen zich melden bij sales@qlip.com.

Qlip besteedt de GGO-analyses uit bij een VLOG erkend laboratorium en rapporteert de uitslagen aan de groepsorganisator.

Indien de monstername aan Qlip wordt uitbesteed, loopt de monstername en

analysefrequentie gelijk met de beoordelingsfrequentie van de vervolfbeoordelingen. De beoordelaar neemt het monster tijdens de vervolfbeoordeling. Hiervoor kan het monster worden gebruikt wat de veehouder zelf heeft opgeslagen of wordt er een monster genomen van een aanwezig voeder.

Los van het feit of er wel of geen contract met Qlip is voor monsternamen kan Qlip als certificerende instelling altijd besluiten om een monster te nemen bij risicovolle situaties. Dit is meestal aan de orde bij bedrijven die in risikoklasse 2 vallen, waar een verhoogd risico op versleping of vermenging aanwezig is.

39. Wat is de frequentie van het analyseren van monsters

De frequentie van analyse hangt samen met de frequentie van beoordelingen (indeling risico klasse) bij betreffend melkveebedrijf. Per auditinterval moet er een analyseresultaat getoond kunnen worden indien monsternamen van toepassing is.

40. Wat te doen bij een positieve uitslag of wanneer de veehouder meldt dat er verkeerd voer is geleverd?

De zuivelonderneming beschikt over een procedure "afhandelen van afwijkingen en corrigerende maatregelen". De groepsorganisator neemt contact op met Qlip (maatwerk). Ook dient middels de 'VLOG incident sheet' bijlage 34 van de VLOG standaard, het incident gemeld te worden bij VLOG. Het is mogelijk dat de veehouder een (nieuwe) transitietermijn aan moet gaan en van de lijst met deelnemende VLOG-bedrijven moet worden gehaald.

Mogelijk moeten er acties worden uitgevoerd in het kader van track en trace van producten. Zie ook voor meer informatie [bijlage 5 van de VLOG standaard](#).

41. Wat zijn de belangrijkste wijzigingen in versie 20.02 van de VLOG standaard: Groepsorganisator

Indien gebruikt wordt gemaakt van 25% certificatie regeling (groepseigenaar bezoekt zelf alle deelnemers en Qlip daarna 25% van de deelnemers), dient de groepsorganisator bij het eerste bezoek, naast de bedrijfsbeschrijving in Z-net, ook de checklist (E) van de VLOG- standaard in te vullen en te delen met de certificerende instelling.

De checklist (Excelandocument) is te downloaden via de link:

https://www.ohnegentechnik.org/fileadmin/ohne-gentechnik/das_siegel/og-standard/Version_20.02/Anhang_22_Checkliste_Landwirtschaft_inkl._Viehtransport_Viehhandel_200901.xlsx

Productie locaties (hoofdstuk G: Food processing/preparation)

In de VLOG standaard zijn in hoofdstuk G de eisen te vinden die gelden voor het verwerken en bereiden van voedsel met 'Ohne Gentechnik' certificaat.

42. Moeten leveranciers van ingrediënten bijlage 1 van de VLOG-standaard gebruiken om aan te geven dat hun grondstof voldoet aan VLOG-eisen, of mogen zij daarvoor ook hun eigen verklaring gebruiken?

Per 1-1-2019 is alleen nog bijlage 1 van de VLOG standaard toegestaan voor VLOG-certificatie (meer informatie vindt u hierover ook in de FAQ van VLOG onder het kopje FOOD, Proof of GMO-free, equivalent Certificates). Deze is benodigd voor alle ingrediënten van niet dierlijke oorsprong die niet VLOG-gecertificeerd zijn.

43. Hebben jullie een lijst met laboratoria die erkend zijn door VLOG om GGO-analyses uit te voeren? Een lijst met erkende laboratoria is te vinden via de site van VLOG: https://www.ohnegentechnik.org/fileadmin/ohne-gentechnik/dokumente/downloads/VLOG_anerkannte_Labore.pdf.

44. Hoe wordt er voor de VLOG omgegaan met hulpstoffen?

Hulpstoffen mogen niet gebruikt worden voor VLOG producten indien ze gelabeld zijn volgens EU wetgeving (EC) 1829/2003 of 1830/2003. Daarnaast mogen hulpstoffen niet geproduceerd worden door GGO's. Indien de hulpstof exclusief van dierlijke oorsprong is dan is geproduceerd door GGO's niet relevant aangezien dieren niet commercieel genetisch gemodificeerd zijn. Indien de hulpstof van plantaardige oorsprong is dient er bewijs te zijn dat de hulpstof niet geproduceerd is door GGO's

45. Wat zijn de belangrijkste wijzigingen in versie 20.02 van de VLOG standaard voor de productie locaties?

- De scope op het certificaat dient aangegeven te zijn volgens Bijlage 12. Op het certificaat mag daarnaast verdere specificatie gegeven worden. Product specifieke informatie (zoals merknamen) mogen niet op het certificaat maar kunnen in de bijlage vermeld worden.
- Bij een nieuwe versie van de bedrijfsbeschrijving mag de voorgaande versie nog steeds gebruikt worden tenzij er inhoudelijke wijzigingen zijn of aanvullingen op de voorgaande versie. Indien er inhoudelijke wijzigingen zijn dient er of een nieuwe bedrijfsbeschrijving ingevuld te worden of moeten de relevante onderdelen worden toegevoegd. Hierin moet wel duidelijkheid en transparantie behouden blijven.
- Indien activiteiten worden uitbesteed aan externe dienstverleners dienen deze te zijn geïntegreerd in het risicomanagement. Voorbeeld food: Voor activiteiten die worden uitbesteed aan externe dienstverleners waarvoor certificatie nodig is in de gebieden van fabricage, transport, opslag, behandelen, handel en/of papierhandel dient een audit of certificatie van de dienstverlener te worden gedaan volgens hoofdstuk A 3.2.1.

BIJLAGE 1 overzicht risicovoeders (Laatste versie 20-02-2018 VLOG)

	Types of genetically modified plants known	Growing specific genetically modified plants is allowed	Growing (specific) genetically modified plants is prohibited
Soy	North, Middle and South America Ukraine China South Africa Romania	Moldova	European Union
Canola/Rapeseed	North, Middle and South America Australia		European Union
Corn	Portugal Spain Slovakia North, Middle and South America Ukraine	United Kingdom (except Northern Ireland, Scotland, Wales) Estonia Romania Czech Republic Finland Sweden Ireland Bulgaria	Remaining countries (regions) in the European Union
Sugar beet	North America		European Union